

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Borisori nefracate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
întorc.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalck, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Lemmer; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Ekstein Borsari; în
București: Agence Havas, Suo-
coursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karolyi & Leismann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30; etajul
I.; pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 182.

Brașov, Luni-Marti, 20 August (1 Septembrie)

1896.

Adunarea Asociațiunii și foile ungueresci.

La adunarea generală din Lugos a „Asociațiunii transilvane” au trimis raportori și câteva foi ungueresci din Peșta. Aceștia au mers acolo preocupati de faimele, ce se lățiseră în ajun, „că Românii vor face în Lugos mare politică”.

Cu atât mai surprinși se arată a fi acum acei raportori, când trebuie să constate, că nici în adunare, nici la banchet, concerte etc. nu s'a făcut politică la Lugos. S'a accentuat numai din partea președintelui, în deosebi din partea d-lui Dr. A. Mocsonyi solidaritatea pe terenul culturai române.

Foile din cestiune, cari publică și articuli asupra adunării Asociațiunii noastre, par' că ar fi multămite, par' că nu cu acesta.

Li-ar plăce ca Românii să nu mai facă politică de loc, căci cu modul acesta prevăd cu siguranță, că și cu cultura lor vor ajunge tocmai acolo, unde se află azi în privința politică. De aceea își dau aerul, ca și când ar fi multămite, că d-l Al. Mocsonyi a accentuat numai solidaritatea Românilor din statul ungar pe terenul cultural.

Șireți mai sunt gazetarii ungueri. Am voi să ne spună, cum s'ar fi putut într'o adunare a unei societăți literare-culturale române să se accentueze legăturile politice și programul de luptă politic al Românilor.

Așa cevași pot risca fără temere a face dascălii ungueri în congresele lor didactice etc., d'ér nu Românii. Abia așteptă cei dela guvern să prindă odată pe Românii în flagranti, că fac politică în adunările lor culturale, căci mai bună ocaziune de-a le desființa și pe acestea, cum au desființat adunările politice, nici că li-s'ar pute da în împrejurările de față.

Etă pentru ce, de altă parte, amintitele diare șoviniste, cu tôte că în inima lor ar dori, ca în veci să nu-i mai vadă pe Românii făcând politică, totuși constată cu o părere de rău suprimată, că adunarea din Lugos s'a ferit de a-le procura plăcerea să facă și puțină politică, ca să aibă raportorii lor cu ce să alar-meze opiniunea publică unguerescă, că Românii sub „masca reuniunii culturale conspiră în contra statului” etc.

Mai mult însă. Ca să nu dea de minciună, dicala: „paserea mălaiu visază”, în lipsa actelor politice așteptate dela Românii întruniți în Lugos, vor să facă ei, raportorii ungueri, politică și, se'nțelege, ca „patrioți” și șoviniști dela rôtă, ce sunt, politică numai în sensul și în favorul Maghiarilor.

Și adevă că pôte să placă mai bine Maghiarilor, decât când li-se vorbește de ore-cari aparițiunii în sinul „Valahilor” noștri, care să-i facă a spera, că va sosi momentul, când ei politicesc și naționalicesc vor capitula în tötă puterea cuvântului?

Așa ceva li-s'a arătat foilor din cestiune când ele prezentă cele petrecute la adunarea Asociațiunii ca și un fel de semn pentru viitorul de-sarmare în tabăra politicianilor români.

Erăși e vorba de „moderați”; e vorba că ei au predominat cu desăvârșire terenul la adunarea din Lugos, „că „extremii” de până acuma caută atingerea și legătură cu „moderații” etc. etc.

Și pentru-ce tôte acestea? Pentru-că fierbinte dorința a amabililor noștri compatrioți este și rămâne, ca noi Românii să încetăm de-a mai avea veleități de luptă politică cu elementul domnitor maghiar. De ce să ne mai și opintim atâta pentru a ne apăra existența națională, când și așa este de mult

hotărât în sfatul deilor cu pintenii, ca să ne facem Unguri, mai curând ori mai târziu?!

Paserea mălaiu visază, d'ér ce să-i faci necazului, decât nu-l găsește? Și tare credem și nădăjduim, că nici generoșii noștri șoviniști nu-și vor vedea visul cu ochii. Par' că una din foile, despre cari vorbim, și dă expresiune indoelei ce-o are, că din corecta atitudine la adunarea Asociațiunii s'ar pute conchide la o capitulare a Românilor pe terenul politic.

D'ér nu este locul a rezolva aici, când vorbim despre Asociațiune, tema pusă de foile ungueresci. Ceea ce însă trebuie să constatăm este, că de 35 de ani, de când există Asociațiunea transilvană, tôte adunările ei generale au decurs în deplină ordine și armonie, mărginindu-se la activitatea indicată lor prin statute și prin scopul societății.

Decă deci diarele maghiare vor să conchidă de aici, că în viitor va fi tot așa, atunci raportorii lor au judecat bine lucrul. Decă însă fantasia lor aprinsă voiesc să facă alte concludiuni, cari nu stau în nici o legătură cu ceea ce s'a petrecut la Lugos, atunci se espun unor mari decepțiuni.

Etă, în estras, vocile ungueresci, despre cari vorbim mai sus:

„Budapesti Hirnap” d'ice, că în Lugos și-au întins mâna Valahii de dincoace și dincolo de muntele Craiului. După vorbirea lui Mocsonyi s'au aplatat divergențele și retragerea a iscat aplause și aprobări. Nu scim în ce direcțiune vor pleca acum Românii, d'ér încotro și-au luat drumul, pas de pas se vor întâlni cu succesele, pe cari ei au a-le multămi marinosității maghiarismului defăimat atât de mult.

„Guvernorul” Rațiu a figurat mai mult ca ôșpe, urmat de o gardă mare. Lângă ei stetea Mocsonyi cu moderații. Într'adevăr Mocsonyi a desarmat întreaga trupă

a lui Rațiu și întreaga adunare. În primul rând lui i-se pôte atribui meritul, că adunarea a decurs în ordine frumoasă. El a fost domnul situațiunii și triumful său a fost complet. Nu le-a prea convenit însă conducătorilor, că Mocsonyi vorbind despre deplina solidaritate, totdeuna accentua deosebit solidaritatea curat culturală.

Mai mulți Românii din Lugos s'au exprimat, că adunarea acosta însemnă un punct însemnat de schimbare în atitudinea Românilor.

„Magyar Hirnap” d'ice, că ia la cunoștință hotăririle aduse de către liga română ardelenă la adunarea dela Lugos. Fiă-care rasă are datorința să întindă membrilor săi posibilitatea, de-a lua parte la activitate pe terenul culturai și al civilizațiunii. Noi nu voim să asuprim rasele și nu voim să confiscăm drepturi personale. Decă vor merge înainte în direcțiunea luată, nu-i vom împiedeca, deorece ridicându-și cultura lor, prin acosta conlucăr la cultura statului maghiar, și mai târziu poporul român luminat va înțelege evenimentul poporului maghiar luminat. *Debuisset pridem*, măcar decât se făcea acosta mai înainte.

Noi le dorim cât se pôte de multă cultură, și cât se pôte de puțină politică. Dorim, să nu trecă hotarul, pe care și l'au creat ei înșiși; dorim, ca de purtarea lor să garanteze nu poliția, ci patriotismul lor. Dorim, că, decât până acum au făcut politică fără cultură, de acum înainte să facă cultură făr' de politică.

„Magyarország” în primul său articol dela 30 August d'ice, că adunarea dela Lugos a „Kulturgylet-ului valah” își are însemnătatea sa politică, care privește pe ministrul ungueresc de interne tocmai așa, ca și pe cel al instrucțiunii publice. „Kulturgylet-ul român”, d'ice foia unguerescă, își estinde teritoriul activității sale. Națiunea română începe să facă „uceriri” în Ungaria; reuniunea acosta a ei cuprinde acum în sinul său pe tötți Românii, nu numai pe cei din Ardeal, ci și pe cei aflațori în ori-care parte a Ungariei. Preposital capitar din Blășiu sufia „verbuncului”, Ioan

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Poporațiunea Bulgariei de Nord.

D-l D. C. Petrescu, consulul României la Rusciuk, a înaintat guvernului român un interesant și instructiv raport asupra populațiunii Bulgariei de Nord, din care estra-gem unele părți importante, atât pentru studiul etnografic al Bulgariei cât și pentru noi Românii. Raportul, d-lui consul Petrescu, ne arăta populațiile de diferitele rase ce locuiesc Bulgaria-Dunăreană și numărul aproximativ al celor de origine română, ce de pe timpuri s'au stabilit pe țărutul drept al Dunării...
Iată părțile estrase din „Mon. Oficial” dela 17 August 1896:

În ultimele zile ale anului 1893, guvernul bulgar a procedat la un nou recensământ al populației principatului, operațiune ce are loc la fiă-care oină an.

Din publicațiile oficiale am format aici alăturatele opt tabele ce am onorea a vă înainta, însoțite de comparațiile asupra ci-

frelor, ce ori-ce studiu statistic pôte sugera, și din cari putem trage multe și prețioase cunoștințe asupra populației din Bulgaria-Dunăreană.

Ordinea în care am așezat județele acestei părți a Bulgariei, adevă că țerei dintre Balcani și Dunăre, nu este arbitrară; județele încep dela granița de apus din spre Serbia, cu Vidinul; urmăresc linia Dunării până la Silistria, apoi cu județul Varna înconjură fruntaria noastră despre Dobrogea până în Mare și se întorc spre apus pe sub Balcani, terminând cu județul Plevna.

Dintre județele de-a lungul Dunării, Vidinul, Lomul și Vrața sunt județe mixte, adevă sunt mărginite la međa-nopțe de Dunăre, ér la međa-și se răsădă pe Balcani; celelalte: Sistov, Rusciuk și Silistria n'au decât Dunăre, fără de munte; județul Varna se scaldă la răsărit în Marea-Negră, sprinjindu-se la Sud pe Balcanul lui Eminel, ér județele Șumla, Târnova, Sevlievo, Lovcea și Plevna nu au decât munte, fără a atinge Dunărea,* județul Razgrad are o

*) Județul Plevna se întinde mult spre Dunăre, de care se spropie până la 8—10 kilometri.

situație analoă cu aceea a județului nostru Olt, adevă n'are graniță nici pe munte nici pe Dunăre.

Cele mai interesante d'ér, pentru noi, din punctul de vedere al vecinătății, sunt județele dunărene, pe unde, după cum scim, populațiunii de rasă română, nu de mult emigrate din patria mamă, s'au așezat în grupuri pe alocurea compacte, ca în județul Vidin și în Turtucaia, unde formază chiar majoritatea relativă a populațiunii orașului.

Tabelele, ce trimit, coprind, pe lângă specia lor de studiu, cifra populațiunii, spre a pute fi din ochi comparată cu rubricile speciale, precum și o colônă de procente isvorite din aceste comparații statistice. Ast-fel, un ochi deprins va putea dovedi în aceste tabele și alte rezultate seu cunoștințe ce mie mi au scăpat din vedere.

Cifra populației Bulgariei din Nordul Balcanilor este de 1.821.035 suflete, din cari 928.919 bărbați și 892.116 femei; în sumă generală numărul bărbaților este mai mare ca acela al femeilor cu 36.303, ceea ce ne dă o proporție de 96.03 femei la

suta de bărbați. Pe județe însă această medie se depărtează, când uroându-se, când coborându-se; așa, pe când în județul Varna numărul femeilor la suta de bărbați este în proporție de 91.2, în acela al Târnovei el se ridică la 102.3 la o sută bărbați. Tot ast-fel este și în județul Lovcea, unde femeile dau un excedent de 1.02%, ér în județul Sevlievo, situat între aceste două, numărul femeilor este aproape egal cu acela al bărbaților.

În ori-ce studiu statistic asupra populației Bulgariei de Nord, este a se avea în vedere situația județelor din două privințe: întâi după cum ele sunt situate la munte seu la Dunăre, și al doilea după cum sunt așezate la răsărit spre Dobrogea și Marea-Neagră seu la centru și apus. În adevăr, județele dela răsărit: Silistria, Varna, Șumla, Razgrad și Rusciuk, sunt populate în mare majoritate de Turci; așa, adevă adunăm cifrele populațiunii musulmane din aceste oină județe, găsim un total de 421.833 suflete contra 353.155 ortodocși; — d'ice ortodocși nu Bulgari, — pe când în celelalte județe dela centru și apus Musulmanii nu mai sunt decât 79.807 contra a

Raț, George Pop și frații Mocsonyi jăcă înaintea cortului de înrolare îmbrățișându-se unii pe alții, cochetând împrumutat și înșelându-se reciproc: „Veniți Români, să nu mai fiă între noi neînțelegeri, ci să fim frați adevărați, să păzim rassa și cultura română, după cum Valahii au păzit-o între munții Ardealului din timpuri străbune“. Așa vorbește prepositul Moldovan, ér Mocsonyi, ca să dovedească, că consimte și el, adăugând: „totul pentru poporul român, pentru ale cărui interese, decât e de lipsă, pășim și la luptă... La Lugoș au aprins focul bengalic de bucurie, și în totă țera circulară proclamațiunile, prin cari se anunță, că s'a săvârșit marea împăcătoare. Tribuniștii nu se vor mai lua de păr cu Timișorenii și cu Severinenii, nu vor întemeia diare deosebite, reuniuni deosebite, ci vor fuziona cu toții și vor rezolva împreună afacerile, pe cari și de aci înainte le vor considera ca cestiuni naționale românesco...“ In fine fôia ungurescă cere, ca ministrul de interne să fiă cu mare grijă, ca din sinul acestei societăți să fiă cu totul eschisă politica, ér ministrul de culte și instrucțiune să îngrijescă în viitor și mai bine de interesele propagării cultului unguresc.

Țarul în Viena.

Vineri în 28 c. la 11 $\frac{1}{2}$ ore a. m. monarhul nostru făcù o vizită prietului, Lobanoff, cu care se întreținù timp de 20 minute.

Părechia imperială rusescă plecă la amiazi la castelul Lainz unde fù luat dejunul în cerc strâns fiind de față afară de Țarul și Țarina, părechia imperială rusescă și mai mulți archiduci și archiducese.

Tot în 28 c. împăratul Francisc Iosif distribui numeroase decorațiuni între membrii suitei părechii imperiale rusesci. Sêra se dete un mare concert festiv în sala redutei, la care afară de domnitori și curțile lor luă parte întregă diplomația și aristocrația din Viena.

Alaltăeri, în 29 c., a avut loc revista trupelor pe câmpul Schmelz. Cu tôte că timpul nu prea era favorabil, totuși revista a fost imposantă. Monarhul Austriei luă însuși comanda asupra trupelor, și la sosirea Țarului pe câmpul de paradă împăratul Francisc Iosif cu sabia scosă călări înaintea Țarului și-i făcù raportul îndatinat. Amândoi monarhii, însoțiți de suitele lor călărâră de-a lungul frontului trupelor, timp cam de $\frac{3}{4}$ ore și apoi începù defilarea. Când îi se anunță Țarului că se apropie regimentul de infanterie Nr. 2. „Împăratul Alexandru“, al cărui proprietar este el însuși, Țarul Nicolae II se puse în fruntea regimentului și defilă cu el înaintea monarhului nostru. Se dice, că Țarul de repetiteori își exprimă îndestulirea și mulțămirea sa cu ținuta trupelor.

După finirea defilării Majestățile Lor

și suitele plecară la castelul Schönbrunn, unde uroară trăsuri de curte și plecară direct la gara de Nord, unde trenul de curte rusesco stătea gata. În sala gărei Țarul și Țarina își luară rămas bun dela membrii oasei domnitore austriace. Țarina sărută de trei ori pe împărătesa Elisabeta și pe celelalte archiducese prezente și întinse apoi mâna monarhului austriac și archiducilor. Țarul Nicolae mai întâi luându-și din cap chipul multămi lung monarhului nostru pentru primirea cordială, apoi îl sărută de trei ori, sărută mâna împărătesei Elisabeta și salută pe toți cei de față. Părechia imperială austriacă se postă apoi imediat lângă trenul de curte și acceptă aci până se uroară Țarul și Țarina și plecă trenul, apoi se întors în Hofburg.

Țarul și Țarina plecară din Viena spre Kiev, unde vor asista la sfințirea catedralei; de aci apoi vor călători la Breslau, Copenhaga, Balmoral și numai în 4 Octomvre vor sosi în Cherbourg și Paris.

Cum vor răspunde Ungurii la generosul dar al Țarului?

Este interesant și caracteristic cum talmăcesc foile franceze însămnătatea darului, ce l'a făcut Țarul Rusiei museului din Budapesta, prin aceea că ia dedicat sabia lui Rakoczy, care devenise proprietatea museului din Petersburg.

Țiarul parisian „L'Eclair“ publică un articol remarcabil, din care estragem următoarele:

Tôte depeșele dela Viena și Budapesta — dice „L'Eclair“ — au semnalat esceleanta impresiune produsă în cerourile politice prin acel act de înaltă curtoasiă al Țarului (adecă dăruirea sabiei lui Rakoczy) și se accentuează în acele cerouri intențiunile pacifice, ce conduc politica rusescă în afacerile Orientului...

...Mai mult, însă diarele din Pesta se arată foarte atinse de procederea Țarului și primesc cu manifestațiuni de „caldă recunoștință“ darul armei gloriose purtată odinioară de un erou maghiar... Ca să vie nisec diariști unguři și să vorbească cu elogi de Rusia și guvernul său, trebuie ca în adevăr sufletul național să fi fost profund mișcat.

Se pără până acuma, oă ura față cu Rușii era fondul politicii unguresco. Între Rus și Maghiar există inimiciță de rassa, de aspirațiuni și de suvenire. Neîmpăcatura rancună a învinșilor dela 1849 a apăsat mai mult ca odată asupra actelor cabinetului din Viena și a contribuit a învenina rivalitățile lui cu Rusia și Balcani.

Decă această ură se va stîmpêra, pôte oă va aduce cu sine fericite consecențe. Pentru a grăbi și a facilita schimbarea această, pôte că după ce a făcut guvernul din Petersburg un pas, s'ar cuveni ca cel din Pesta să facă un alt pas. O fôrta pro-

pice oasiune i-se oferă pentru a dovedi dorința sa de reconciliare.

Se soie, că populațiunile de rassa slavă înglobate între limitele regatului S-tului Ștefan, bine oă ele formeză aici majoritatea, sunt tractate încă ca învinși așa, că precum soim nu se bucură de dreptul de reprezentațiune națională. Este aici o strigătoare denegare a justiției. Naționalitățile nemaghiare ale Ungariei: Românii, Slovacii, Sêrbii protesteză din nou contra acestui nevalificabil abuz al forței, refuzând de a participa la alegerile legislative din 1897, pe câtă vreme legea nu va fi modificată astfel ca să li-se atribue printr'ênsa o reprezentațiune proporționată cu numărul lor. Să facă poporul maghiar destul acestei legitime reclamațiuni și el va fi răspuns în mod demn și cavaleresc la generosă inițiativă a Țarului.

Coresp. part. a „Gaz. Trans.“

Bucuresei, 18 Aug. 1896.

Încă n'am eșit din sezonul mort în privința politică. Pressa de tôte nuanțele se ocupă mai mult cu articoli de polemie asupra neorânduelilor descoperite în administrația comunală la Galați etc. și cu diferitele întâmplări de senzație, ca furtul dela ministeriul de finanțe, afacerea prunciderii Maria Steiner și ca afacerea cămătarilor.

În cestiunea furtului dela finanțe, a unei sume de 71,000 lei, instrucția continuă, tot așa și în afacerea Steiner. Mai interesantă este însă descoperirea unei bande întregi de cămătari, aproape toți Jidani, cari cu o lipsă de conștiință revoltătoare au spoliat atâtea victime și în deosebi minori, dându-le bani, cu dobândă de 1000 la sută! O parte din ei, cei mai compromiși, au fost depuși la închisorea Văcărești și vor fi pedepsiți după legea penală, care opresce escrocarea cu bani a minorilor. Ceilalți cămătari, cari au dat polițe cu mare dobândă, fiind toți străini, vor fi espulsați din țără. Instrucția, care continuă, grație intervenirii energice a procurorilor parchetului, va mai da la ivelă o mulțime de escrocării săvârșite de aceste lipitori ale societății, cari din ômeni seraci au devenit în scurt timp bancheri cu averi de câteva sute de mii de franco, ba unul cu numele Goldwurm (ce coincidență de nume!) chiar milionar.

Dilele trecute a sosit în capitală un profesor din Budapesta, cu numele Gabel Gyula, care s'a prezentat la redacțiile mai multor diare de aci și le-a propus să trimită reprezentanți la esposiția milenară, al cărei comitet pune la dispoziția tôte sumele necesare voiagiului. Pretutindenți aceste încercări de-a corupe pressa românescă au fost respinse cu indignare. Samsarul unguři nu s'a descurajat de fiasoul, pe care l'a suferit, și a declarat, că se duce pentru trei diile la Budapesta și că se va întorce apoi

la Bucuresei, unde va descinde la hotel Bristol. Nu cumva ôre acest samsar lucră și el pentru „noua organizațiã în situația schimbată“?

Cu vremea stăm bine. Au trecut acele călduri tropicale, cari ridicau temperatura la 56° la sôre (cea mai mare căldură ce am avut-o în timp de 15 ani) așa încât credeam, că ne aflăm la equator. Sufia un Sirocco, care-ți ardea fața, stradele erau așa de pustii ca stradele din Cairo etc. Noroc cu ghiata, care se consumă aici în mari cantități, căci altmintrelea ne-am fi topit. Acum însă un timp frumos domnesce în capitală, temperatura e p'ăcută, ér stradele, până acum deserte, sunt érași impopulate.

Deja de vre-o săptămână au început pregătirile pentru primirea împăratului Francisc Iosif. Gara de Nord va fi splendid decorată, tot asemenea și stradele, cari duc dela gară până la Palat. Se vor ridica mai multe arcuri de triumf. Un diar oficios a declarat, față de șgomotele alarmante ale diarelor opoziționale, că capitala va fi pavozată cu stindarde austriace (negru-galben) și cu cele naționale românesco, ér nu și cu steaguri unguresco. Cu ocaziunea acestei vizite tôte diarele din Viena și Budapesta vor timite câte un reprezentant în capitală, de asemenea vor veni în Bucuresei corespondenți din Viena ai diarelor: „Times“, „Daily News“, „Standard“, și „Daily Telegraph“ din Londra, „Le Temps“ și „Figaro“ din Paris, „Kölnische Ztg.“, „Berliner Tagbl.“, „Börsen Courier“ din Germania, „Nowoje Wremja“ și „Petersburgskaja Wiedomosti“ din Petersburg. În total vor fi peste 30 diariști străini în capitală.

La marea revistă militară, ce se va ține pe platoul dela Floreasca, vor lua parte 35 de mii de soldați. M. S. Regele Carol va face înaltului ôsne raportul asupra trupelor.

Șgomotele, că Românii ardeleu, cari trăsesc aici, ar avea de gând să prezente un memorandum împăratului, sunt nisec scornituri réutăciôse, lansate de aceia, cari voesc a pescui în turbure.

După ce va pleca împăratul Francisc Iosif, la vre-o săptămână va sosi în Bucuresei și Regele Serbiei Alexandru. Suntem în toiul vizitelor și voiagiurilor împărătesco-regale!

U—u.

SCRIRILE DILEI.

— 19 [31] August.

Alegerea de preot în Brașov. Eri s'a săvârșit pentru a doua-oră alegerea de preot al doilea la biserica S-lui Nicolae din Schei. Alegerea săvârșită astă-ieră, la care voturile cele mai multe le intrunise d-nul I. Prișcu, a fost anulată, aducându-se ca motiv între altele și împrjurarea, că d-nul

932.875 ortodocși. Este a se mai nota, că aceste cinci județe formeză o regiune compactă musulmană, vecină direct cu Dobrogea noastră.

Dela această divisiune plecând a cerceta cauzele pentru cari în unele județe numărul femeilor întrece pe acela al bărbaților, am putea fi îndrumați a socoti, că acest fenomen trebuie să aibă loc tocmai în județele unde religiunea mohamedană își are pe cei mai numeroși ai săi credincioși; o aruncătură de ochi însă ne va scôte repede din greșelă, căci în aceste cinci județe musulmane, proporție ce găsim și în alte județe dela apus, unde marea majoritate a populației este creștină.

Județele, în cari numărul femeilor întrece pe acela al bărbaților sunt Târnova, Sevlievo și Lovcea; ele sunt alăturate, cu totul muntose și populate aproape exclusiv de Bulgari; în adevăr, în câte trei aceste județe, loanesco 406.324 Bulgari alături de 36.943 indiviți de alte neamuri, ceea ce ne dă o proporție de aproape 94 Bulgari la sută de locuitori.

Dér nici rassa nu este cauza acestui spor de femei, căci sunt alte două județe,

în cari proporția Bulgarilor oătră întreaga populație este aproape aceeași, ca în județele Lom și Vrața de pe marginea Dunărei, și totuși în aceste două din urmă județe, proporția între bărbați și femei este cea mijlocie de 94 femei la sută de bărbați. Trebuie dér să căutăm aiurea cauzele sporului de femei în județele Târnova, Lovcea și Sevlievo, și nu le putem găsi decât în situația cu totul muntosă a acestei regiuni. În adevăr, de vom cerceta cele mai mari procente de femei le vom găsi în aceste trei județe și apoi în Razgrad, Șumla și Plevna, tôte muntose și dintre, cari nici unele nu atinge Dunărea; *) tôte celelalte județe mărginite de Dunăre, nu dau decât 94 femei la sută de bărbați; ér județul maritim al Varnei abia 91 la sută. De aci putem conchide, că regiunea muntosă a Bulgariei de Nord convine mai mult femeilor, cari nu pot rezista frigurilor permanente de pe marginea Dunărei nici celor mai primejdioase încă, de lângă Varna.

O altă explicație a faptului sporului

*) Chiar în județul Plevna, din cauza proximității Dunărei, procentul femeilor este deja mic cu 1% ca în județele Razgrad și Șumla.

de femei în cele trei județe mai sus citate este aceea, că toți grădinarii, cari plēcă primăvara în Rusia, România, Austria, Germania, până în America și în Australia, se întorc la casele lor tocmai după opt luni, prin Noemvre, așa că recensământul având loc în lipsa lor, datele statistice sunt greșite, adică dau un număr de bărbați inferior celui real.

Numărul celibatarilor, cari, în raport cu acela al căsătoriților, este de 22.2%, se pare cam ridicat, deși nu trebuie să uităm că majoritatea celibatarilor se găsece în orașe, formate mai ales de străinii ce mișună prin porturi; o dovadă o avem în portul Varna, unde proporția se ridică până la un procent de 30 de celibatari la sută de căsătoriți.

Rubrica divorțurilor este fôrta curioasă și cifrele ce găsim acolo nu ne pot da nici un învățământ. În adevăr, cele mai mici procente de divorțați le găsim în județele Sevlievo (0.11%), Razgrad (0.11%) și la Vidin (0.12%) contra 0.20% la Varna, 0.26% la Târnova și 0.30% la Rusciuc. Și nu putem dice, că proporțiile cele mari ar fi date de cutare naționalitate

ori religiune, ér cele mici de o alta, căci în Sevlievo, spre pildă, unde 92% din populație sunt bulgari ortodocși, găsim o proporție de divorțați: de 0.11 la sută de căsătoriți și în județul Târnova, unde aceeași rassa și religiune este în majoritate, găsim un procent de divorțați: de 0.26 la sută de căsătoriți, cea mai mare proporție, după aceea din județul Rusciuc, a cărei capitală cu siguranță dă cel mai mare număr. Asemenea în județul Razgrad, unde populația este în majoritate musulmană, procentul divorțurilor cătră cei căsătoriți este de 0.10%, unul dintre cele mai mici, și pe de altă parte, în județul Varna și Rusciuc, unde populația musulmană este de peste 40% din totalul locuitorilor, găsim un procent de divorțați: de 0.20 și 0.34 la sută de căsătoriți.

Un fôrta mic procent de divorțați avem în județul Vidinului; unde peste 36% din populație este românescă.

(Va urma.)

Dr. V. Saftu n'a fost admis atunci între candidați. Astfel a urmat a se face ieri o nouă alegere. Candidați au fost acum d-nii Dr. V. Saftu și I. Prișcu. A fost ales d-l Dr. V. Saftu cu 391 voturi, pe când d-l Prișcu de astă-dată a primit numai 92 voturi.

—o—

D-l Ruberto Fava, directorul ziarului „Mesagerul Național”, aflându-se în Roma, a ținut în 27 o. sêra o conferință în marea sală a Asociațiunii Presei despre „Cestiunea națională română în Transilvania și Ungaria”. După cum se telegrafiază, la această conferință au asistat toți ziaristii din Roma, un mare număr de scriitori, artiști, deputați și senatori, precum și mai multe domne din societatea înaltă.

—o—

Ședințele comitetului fundațiunii Gozdu. Preasănățiile lor domni episcopi Ioan Mețian al Aradului și Nicolau Popea al Caransebeșului au sosit în Sibiu spre a lua parte la ședințele comitetului fundațiunii Gozdu, și la cele ale consistoriului metropolitan.

—o—

Expoziția milenară a ajuns într-o situațiune foarte desperată. Foile din Budapesta, ce ne sosesco astăzi, spun, că teritoriul expoziției este pustiu în înțelesul strâns al cuvântului, așa că abia ieri și colo se mai zărește din când în când câte-un om. Dacă câte-un învățător din provincia n'ar face din când în când câte-o excursiune cu elevii săi și dacă din întâmplare nu s'ar mai opri pe la Budapesta și câte-un călător ce merge, ori vine din străinătate, expoziția ar pute să se închidă, căci n'o cercetază nimenea. Aceste constatări le face înseși foile ungurești. Urmele, ce le va lăsa după sine această expoziție, vor fi de sigur triste. De-oacmădată se tractează de teritoriul expoziției, care până aci forma una din principalele condițiuni igienice ale Budapestei. Din cauza expoziției înse o parte însemnată dintre arbori au trebuit să se taie prin ceea ce teritoriul a pierdut mult din frumusețea și din condițiile sale igienice. Alte neajunsuri mai mari se vor ivi de aci încolo, — când vor urma falimentele.

—o—

Turburările din Turcia. Din Constantinopol se anunță, că numărul Armenilor omorâți până în 27 sêra se uroă la 1000. În 28 o. dimineața începură persecuțiile Armenilor din Stambul, dintre cari fură omorâți 21; din potrivă Armenii aruncară o bombă asupra muziciei unui batalion de marină turcescă, fără însă de-a cășuna nenorociri extraordinare. Ambasadorii puterilor străine ținură în 28 un consiliu și provocară Porta să pună capăt turburărilor și masacrelor, căci din potrivă aceste vor pute avea urmări neprevăzute. Peste tot se știe, că în Constantinopol s'a lătit terna, că din nou se vor începe masacrările în stil mare ca în anul trecut și că vor avea de suferit și alte națiuni, nu numai Turcii și Armenii.

—o—

La întâmplările din Zanzibar. Privitor la turburările din Zanzibar, „Kölnische Zeitung” anunță, că consulul german denegă estradarea lui Said Kalid Englesilor. După cum se vede din incidentul acesta din nou se poate isca un conflict engleso-german.

—o—

Môrte subită. Nin Năsăud primim știre, că avocatul Dănilă Lica din Bistrița, care în timpul din urmă locuia în Sângeorgiu român, întorcându-se Vineri sêra din plimbare spre casă de-odată căzu în mijlocul drumului la pământ și muri imediat. Probabil, că vr'o paraliziă de inimă a cauzat môrtea atât de subită a cunoscutului avocat român. Se crede, că decedatul avocat român, după ce n'a avut familie, oi numai rudeni mai depărtate, a destinat partea cea mai mare a averii sale, care precum se asigură, este destul de frumoasă, pentru scopuri culturale române.

—o—

Recolta grâului și a sêcării în anul 1896. Recolta grâului și sêcării în anul a-

ceasta cel puțin și cu 5—6% a fost mai slabă ca în anul trecut. Cu deosebire recolta grâului a fost de tot slabă în asemănare cu alți ani. Așa de es. în India ostică a fost cu 4 milioane de agri mai mic teritoriul sêmenat cu grâu ca în anul trecut; deasemenea și în Australia, Argentina și chiar și în Ungaria a fost teritoriul sêmenat cu grâu cu mult mai mic ca în anul 1895 și 1894. Orcane, grindina ruperi de nor și esundări au nimicit, pe unele locuri total recolta păsoselor, căuzând mari daune grânelor secerate și puse în cruci și stoguri. Mai mari pagube din cauza orcanelor grindinei etc. au suferit economii țerilor: Ungaria, Austria, Germania, Franca, Serbia și cei din partea vestică a Rusiei. Secetă și călduri mari au fost mai ales în Sudul Rusiei în Statele-Unite americane, în Australia, Argentina, Spania, Portugalia și în alte state din Africa și Asia cu deosebire însă în India ostică căldurile și seceta au stricat foarte mult sâmânșturilor. Astfel recolta grâului din anul acesta, pe cât de promișătoare era prin luna lui Iunie — în nici un stat de pe întreg rotogolul pământului nu a corespuns unei recolte după cum se spera. Recolta din est an comparată cu recolta mijlociă din anul trecut, este cel puțin cu 12% mai mică.

Școla de fete cu internat din Beiușiu.

Avis.

La școla civilă gr. cat. de fete cu internat din Beiușiu înscrierile se vor face în 15, 16 și 17 Septemvrie st. n.

Taosa anuală la internat 150 fl., la școlă 8 fl. *)

Diracțiunea.

AVIS

membrilor Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul X (Brașov).

Astăzi comitetul Reuniunii a primit dela oficiul comunal din Poiana Sêrată cu Nr. 707 ex 1896 și cu data 30 August n. c. înștiințarea, că cererea pentru a concede ținerea adunării generale în numita comună nu i se pôte da ascultare. Ca motiv se aduce, că în urma îndrumării, ce a primit'o oficiul comunal dela d-l fisolgăbiru al cercului, adunarea Reuniunii învățătorilor conchiămată pe zilele de 25, 26 și 27 August v. c. nu se pôte ține fără concesiune mai înaltă, cu atât mai virtos nu, fiind-că și statutele ei sunt cu desăvârșire necunoscute autorităților competente administrative din comitatul Treiscaunelor.

În urma acestei încunosciițării, biroul Reuniunii se vede constrâns de a amâna termenul pentru ținerea adunării generale până la o nouă dispozițiune.

Brașov, 19 (31) Aug. 1896.

I. Dariu,
vice-președinte.

N. Bârsan,
secretar.

Anunț școlar.

Aducem la cunosciință părinților și tutorilor, că înscrierile pe anul școl. 1896/97 la școla superiôră română de fete din Arad, împreună cu internat, se vor efectui în zilele de 3, 4 și 5 Septemvrie st. n. a. c. în oficiul direcțiunii, (Strada Deák-Ferencz, Nr. 27). Mai observăm, că începând din estan, pe lângă cele 4 clase ale școlii superiôre se vor adăuga și cursuri preparandiale pentru candidatele de învățătoare, în cari studiile, se vor propune prin d-nii profesori dela institutul pedagogic din loc. Petițiile pentru primire în internat asemenea sunt de a-se adresa Direcțiunii.

Arad, 30 Aug. 1896.

Diracțiunea.

*) Avisul acesta, care ni-s'a trimis prin firul telegrafic l'am primit numai Sâmbătă târziu sêra, când numărul de Duminecă era deja sub teco!

Dare de sêmă și mulțămîță publică.

Sângeorgiu de Câmpia 24 Aug. n. 1896.

Susborșii, în numele întregii comunități bisericesci gr. cat. a Sângeorgiului de Câmpia, aducem cea mai cordială mulțămîță stimaților d-ni cari au binevoit a concurge cu ajutorul lor marinos în favorul nou edificatei bisericii gr. cat. locale, cu ocasiunea petrecerii din 19 Iulie n. c. și anume:

D-l Ioan Leoca din Sâmbotelec 5 fl., D-l Laurian Vodă din Ormeniș 4 fl., D-l Ioan Chiciudeanu 3 fl. D-l Valeriu Rusu din Tothaza 3 fl., D-l Augustin Aldea din Bozediu 2 fl. 50 cr., D-nii Ioan Laurențiu, Vasile Rusu, Octavian Manu, Filon Rațiu, Traian Vamoșiu, Fiuca Covaci, Constantin Rusu, Nicolau Puian, Ioan Pantea, Teodor Raț, Gavril Coltor, Ioan Florian, Alecsandru Șuteu, Simion Zehan, Iosif Costin Dr. Eugen Bran, Iuliu Mera, Dr. Ioan Uilăcan câte 2 fl. D-l Iosif Soool 1 fl. 60 cr., D-nii Alecsandru Simon, Alecsandru Mesaroș, Aureliu Balint, N. Domșa, Dumitru Cioloca, Octavian Harșia, Iacob Pop, Alecsandru Cioloboc, Vasiliu Manoilă, Alecsandru Lațiu, Iuliu Suciu, Vasiliu Vlasiu, Ilariu Popescu, Valeriu Pop câte 1 fl. și Teodor Benția 50 cr.

Suma totală 69 fl. 60 cr., din cari sustragându-se spesele de 21 fl. 46 cr., rămâne venit curat pentru biserică 48 fl. 14 cr.

Ioan Bucur,
preot gr. cat. loc.

Vasiliu Costea,
curat prim.

SCRIRI ULTIME.

Constantinopol, 30 August. Revolta Armenilor a produs o panică nespusă, care nu mai vré să înceteze. Din cauza acesta a fost oprit de-a se face iluminăția obișnuită la aniversarea suirei pe tron a Sultanului.

Atena, 30 August. Iradéua Sultanului pentru Creta a produs mare bucurie între deputații creteni, cari au plecat la Canea.

Constantinopol, 30 August. Comitetul revoluționar armean a amenințat Pôrtă, că éráși va începe acțiunea sa, dacă nu va înceta măcelărirea nevinovaților armeni.

DIVERSE.

Săbiile cele mai prețioase din Imne. Ziarul „Figaro” din incidentul darului, pe care l'a făcut Țarul Nicolae II Maghiarilor cu sabia lui Rakoczy, înșiră unele săbii, cari ar fi cele mai prețioase din lumea întregă. Sabia cea mai prețioasă e a principelui Baroda din India ostică. Mănerul și téea acestei săbii sunt decorate cu diamante, rubine și smaragde și ea e prețuită cu 5500.000 franci. Șahul Persiei încă are o sabie foarte prețioasă, care valorează 250.000 franci. Tatăl șahului de acum când a făcut vizite prin Europa a avut la sine sabia acesta. Tot cam așa de prețioase sunt și săbiile de paradă a Țarului Rusiei și a Sultanului, cari deasemenea sunt decorate cu petri soumpe. Lordul Wolseley din Anglia încă posedă o sabie foarte prețioasă, care a căpătat'o ca dar dela Egipteni. Mănerul acestei săbii e decorat cu petri de diamant și prețuesce cam 2000 funți sterlingi (cam 500.000 corone).

Timbre olimpice. Guvernul grecos cu ocasiunea jocurilor olimpice au lăsat să se pregătescă în amintirea acolora timbre deosebite. Pe aceste timbre sunt 12 figuri deosebite, cari tôte în deoseb reprezentă jocurile vechi grecesci.

Somnul paserilor. De multe-ori s'a pus întrebarea, că pentru-ce paserile când dorm pe crengi nu cad jos. Acesta se esplioă astfel: Paserile când dorm, după ce își indoesc genunchii nu-i mai pot desface în somn și astfel paserile când dorme nu pôte căde.

Voci din public*).

Constituționalismul bisericesc în Arad.
Arad, Iulie 1896.

Onorabilă Redacțiune! S'au publicat în Nr. 142 a. c. al „Tribunei” nisce mistificațiuni, de anonimul ei corespondent din Arad, la cari trebuie să reflect, și să cer ospitalitatea altor foi, pentru-că „Tribuna”, s'a îndatinat, ca față cu atacurile publicate în colônele ei să nu respecteze principiul: „audiatur et altera pars!” Rog deci pe Onor. Redacțiune a „Gaz. Trans.” să dea loc în organul, ce dirige, următoarelor reflexiuni, decât nu altfel la „loc deschis”:

Corespondentul, tot în tonul și limbajul său de mai înainte, și tot cu acele espresii, se încumetă a mă discredită înaintea publicului, mai inventând numai o espresiune, adevă pe Zerus! Mai mult acum nu scie! Declar categoric, că așa fi dorit și în trecut, și doresc și în present, să cetesc odată unde-va un cas concret despre ținuta mea ilegală, ori incorectă în oficiu, ca să mă coreg; dér decât antagoniștii mei n'au fost în stare nici când, și nu sunt nici astăzi a produce nimic alta, decât frase gôle și invențiuni réutăcioase despre activitatea mea, precum sunt și celea din N-rul sus citat, atunci să-mi permită anonimul corespondent să ies eu la lumină cu unele cazuri concrete, și atunci dora se va limpezi cauza. Écă unul la adresa președintelui comitetului paroch. Nicolau Oncu în Arad!

„Eri fiind norocos a conduce sinodul parochial publicat anume numai pentru socoți (ergo nu și sinod ordinar în virtutea § 12 din stat. org.) am fost constrâns a constata necesitatea publicării sinodului ordinar pe alta ocasiune d. e. după Dumineca Tomii, pentru următoarele agende:

1) Esaminarea și aprobarea proiectelor paroch. conform punct. 5 § 7 din stat. Organ. respective aprobarea aruncului cultural, care dela 1894 nici până astăzi nu e aprobat de sinodul parochial, și în defectul acestei forme, unii membri se ougetă dispensați de solvire.

2) Esaminarea, supra-censurarea și aprobarea listei membrilor sinodului par. în conformitate cu § 5 din „Regulamentul pentru parochii”. Până atunci lista acesta are să se cetască în biserică! Causă, ce nu i permis a-se negligia.

3) Raportul comitetului parochial despre activitatea sa în decursul anului 1895. Atare raport s'a făcut și aici mai înainte, și se face în tôte parochiile din diecesă, căci din atare raport numai se pôte sinodul orienta, decât înainteză său ba cauzele bisericesci, școlari și fundaționali în parochii.

4) Atunci să raporteze și despre activitatea comisiei școlare, cu carea e încopoiată controla asupra diligenței, respective purtării învățătorilor, și a frecuențaii școlare.

5) Despre cauza fondului bisericesc cu supra edificatele diecesane, pentru-că și această cauză, sulevată cu 6 ani mai înainte de comitetul de sub presiul lui Constantin Don, încă se vede stagnând.

Dacă aceste le ougetă on. comitet par. că nu cad în competența sinodului par., tot așa pôte ougeta și despre cauza socoților pe viitorii, și atunci într'adevăr sinodul paroch. din Arad ar deveni numai o corporațiune ceremonială și de luos, de ce noi Românii nu avem trebuință; prin urmare ar fi și superfluă întrunirea lui, și încă o șozeniă ilusorică!

On. presiul al comitetului paroch. să binevoască a provoca pe notariat, să prepare tôte actele referitoare la competența sinodului paroch. și să le subșternă aici, cel mult până la 6 (18) Aprilie a. c. pentru ca în Dumineca din 7 (19) Aprilie să pot publica sinod ordinar pe 14 (26) Aprilie.

protopopul par. primar:
Moise Bocșan.

II.

Sinodul parochial ordinar, ce în sensul §-lui 12 din stat. org. ar fi trebuit să

*) Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica acesta Redacțiunea nu ia răspunderea

se țină în luna Ianuarie s'a publicat pe 16 (28) Iunie a. c. Despre aceasta are cotezanță a publica mistificațiunile sale anonimele corespondent al „Tribunei“, despre care am raportat la Vener. Cons. și eu cam în următoarea formă:

„Precum se vede din anexul de sub A) s'a dispus de publicarea sinodului parochial ordinar încă în 5 (17) Iunie a. c. Acel sinod s'a și publicat pe 16 (28) Iunie a. c. pentru supra revisiunea și aprobarea: 1) a raportului comitet. parochial despre activitatea sa din 1895. 2) lista membrilor sinodului parochial pe 1896. 3) proiectul speselor culturale pe 1896. 4) alegerea membrilor de comitet în locurile vacante.

Sinodul acesta însă, nu s'a ținut, pentru-că: a) după premisele formalității statutari, cetindu-se raportul comitetului despre activitatea sa în anul trecut, membrul Constantin Don a observat, că speșele culturale nu sunt dictate după contribuțiunea directă, ci numai după vederile comitetului, fără nici un fel de cheie de clasă, ori de considerări la venite, ori la alte împrejurări.

Membrii Oncu și Raicu (ambii șefi la banca „Victoria“) au replicat în cuvinte agitatorice, er subscrișul nișuind a da deslușirile, der pedând pentru cheia de contribuțiune directă, am recomandat totuși de astă-dată „propter bonum pacis“ primirea aruncului, așa în disproporțiune curioasă și așa mano și defectuos, după cum e, numai oa pe viitor d. e. pe anul 1897, să se facă după o cheie proporționată și usitată și la alte biserici. Aci conducătorii Oncu și Raicu (cela cu cunoscutele sale sofisme, cesta cu maniera sa rustică) au dat expresiuni de idignare, și espectorându-se asupra subscrișului, și mai amenințându-mă după usul lor, și după principiul lor de clicași și conventiculiști cu provocările și adresele cătră

prezenții: „haideti să eșim afară!“ — au și eșit cu toții, pentru a-se consulta asupra cererei unui comisar. Eu am mai stat!

b) Acest sinod nici n'ar fi fost cu cale să se publice pentru-că, după cum arată provocarea citată mai sus alăturată sub B), cauzele curente sunt neglijate, er notarul, care a și publicat sinodul, nu le-a prezentat la presidiu, pentru a penetra în ele, până în ziua premergătoare sinodului. Deci defectele din acte acum nu s'ar fi putut mai mult corege presidial, ci numai în sinod. Aci dără a trebuit să se spună și aceea fatală omisiune a comitetului, și colosala neglijență și indolență, că aruncul nici după anul 1895 nu e făcut!! Cum dără să nu se simtă atinși culpabilii?

c) Raportul comitetului adus sub C) propune de pertractat și obiecte, cari nu s'au publicat cu 8 zile mai înainte în biserică, d. es. cauza cu intravilanul bis., pe care esist supra-edificate diecesane, de după cari acesta incasază arândile; apoi raportul comisiunei școlare etc., pe cari publicatorul sinodului a uitat a-le publica, seu a avut îndrumare Onculăscă la cas. Faptul e, că obiectele nepublicate în biserică cu 8 zile mai înainte, în sinodul parochial, fără consensul și invoirea președintelui, nu se pot pertracta. (Veți § 10 din statutul organic).

d) Protocolul, numit principal, alăturat sub D.) e un camplex de conglomeratiuni: nu e subscriș de nime, nu are vre-o sumă; nici vorbă de suma principală, ca să se pōtă vedē și constata, cât e acel arunc anual? Dēr aici esiste „Arad centru“, cu suburbiile sale: Pernăava, Șiega, pe unde sunt respândiți Românii, apoi Jigmondhazul și Checeșul, decī și după însa-și natura lucrului, și după valoarea cauzei, trebuia, ca notariatul, respective presidiul să vină cu un operat clar, din care să se pōtă vedē, cât e aruncul în centru, cât în fiă-care su-

burbiu, și cât în total? Dēr nici vorbă! Așa a fost în trecut! Din operat nu veți numai nisce sume disproporționate, puse pe credincioși după un capriciu dictatoric, de unde se vede totuși favor pentru aderenții presidiului comitetului identificați cu al băncei „Victoria“. Operatul de-almintrea nu s'a subscriș pentru-că n'au cotezat factorii să garanteze de esactitatea și curățenia lui. — Așa mă îndreptățesc a conchide semnele!

e) Estrasul protocolului principal aculdat sub E), — aduc și aci sub X.) arată până la evidență dificultățile din pretinsul arunc, d. es. Antonescu Demetriu Nr. 1 poziția 4 cu contribuțiunea 314 fl. 50 cr. la an e luat la arunc cu 15 fl. 75 cr., pe când Moise Boșșanu sub Nr. 4 poziția 17 cu contribuțiune de 22 fl. e luat la arunc cu 8 fl. Nu e această ilegalitate? Se vede din observare, ce realități etc. posedē unul și ce altul! Apoi Giorgiu Purcariu Nr. 19 poziția 229 cu contribuțiune 103 fl. și 2 cr., e suscept cu 5 fl. numai, pe când Teodor Ceontea sub Nr. 10 poziția 63 după contribuțiunea de 47 fl. 28 cr. încă e luat ca și Purcariu cu 5 fl. Ei! dēr eu sunt protopopul par., Teodor Ceontea imi este ginere, pe când Demetriu Antonescu e membru direcțional la „Victoria“ și în comitetul par. și tot așa și G. Purcariu! Aceștia dără se pot împărțășii de favorurile Onculescī, pe când alții și între ei cei numiți B. și C. pot fi și neindreptățiți și batjocuriți!?

f) Chiar lista membrilor sinodului par alăturată sub F) încă e compusă în formă sinistră, pentru-că § 6 din statutul org. nu admite membri în sinodul par. decāt pe cari își implinesc datorințele parochiali, — va să dīcă pe parochienii! Preoții nu sunt parochienii, ci preoți după grad: diaconii, preoți, protopopi, ori capelanii, adm. par.

etc. și ei ca atari au vot și sunt susceptiți în listele sinodelor protopopescī, respective în ale consistōrelor (veți § 91 lit. c) și d) din stat. org. și cerculariul consistorial Nr. 1122 din 1894 etc. etc.), ergo cu ce drept vine comit. par. din Arad să suscepă în lista membrilor sinodului par. pe preoți, și încă cu ce cotezanță îi însărcină cu arunc cultural, după cum se vede sub N-rii 4, 8 și 24 în anesul X.) și încă în ce proporțiune?! Nicăiri în diecesă nu sunt susceptiți preoții în lista contributorilor la cult după beneficiul ori activitatea lor preoțescă, numai în Arad. Aici e anomalia mai evidentă și mai senzațională!“

(Va urma.)

Literatură.

În editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov a apărut: Carte de rugăciuni, pentru folosul și mângăierea fiă-cărui creștin, întocmită de Ierodiaconul Damaschin din sfânta mănăstire Sinaia. Format estetic pe 336 pag., hărtia fină. Prețul 65 cr.

Cursul pietei Brașov.

Din 31 August 1896.

Banote rom. Camp.	9.46	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Cump.	9.49	Vënd.	9.51
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble rusescī Cump.	126.1/2	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.30	Vënd.	—
Lire turcescī Cump.	10.60	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	110.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Se caută

Un contabil de prima forță în comptabilitate dublă și în corespondența comercială.

Un mechanic, de prima forță, care să dirige locomotive și se îngrijască de reparațiuni.

A se adresa la Domnul 1051,2—9

EMIL COSTINESCU București, Strada Colței Nr. 67, seu la Sinaia.

Se accepteză o calfă (comis), în prăvălia de băcănie și bumbacuri a subsemnaților, un tiner român, care cunōșce limbele română, germână și maghiară.
A se adresa firmei
Ioan Dușoiu & Fiu
Brașov (Transilvania).

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrișei administratiunii. În cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemēt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulu abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe unū anū	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe unū anū	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vorū abona din nou, să binevoiēscă a scrie adresa lămuritū și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA“ de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: **la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratōre etc.**

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcēt — va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighișōra și în Alba-Julia: la D-I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Oreștie: la Németh János.

Cu tōtă stima:

Administrațiunea isvorului „MATILDA.“

JOSEF GYÖRGY,

(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

1025,12 - 100